

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 30, No 2 (1979)

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Επιστημονικό Σωματείο άνεγχορτισμένο, άρ. π. άποφ. 5410/19.2.1975

Πρωτοδικείου 'Αθηνών.

Πρόεδρος γιά τό έτος 1979: Κων. Ταρλατζής

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Εκδίδεται υπό αίρετης πενταμελούς συντακτικής επιτροπής (Σ.Ε.) μελών τής Ε.Κ.Ε.

ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: 'Ο Πρόεδρος τής Σ.Ε. Λουκάς Εύσταθίου, Ζαλοκώστα 30, Χαλάνδρι, Τηλ. 6823459

Μέλη Σν'κής 'Επ.: Χ. Παππούς Α. Σεϊμένης Ι. Δημητριάδης Α. Σαραβάνος

Στοιχειοθεσία - 'Εκτύπωση: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Ε.Π.Ε.

'Αρθροτύ 12 - 16 'Αθήνα Τηλ. 9217513 - 9214820

ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: 'Αθήνα

Ταχ. Διεύθυνση:
Ταχ. θορίς 546
Κέντρικο Ταχυδρομείο 'Αθήνα

Λυνδρομαί:

'Ετησια έσωτερικού	δρχ.	300
'Ετησια έξωτερικού	*	450
'Ετησια φοιτητών ήμιοδότης	*	100
'Ετησια φοιτητών άλλοδοπηής	*	150
Τμή ή έκάστου τούτους	*	75
'Ιδρομάτα κλπ.	*	500

Address: P.O.B. 546
Central Post Office
Athens - Greece

Redaction: L. Ffstathiou
Zalokosta 30,
Halandri
Greece

Subscription rates:
(Foreign Countries)
\$ U.S.A. 15 per year.

Δελτίον

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΤΟΜΟΣ 30
ΤΕΥΧΟΣ 2

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ
1979

Bulletin

OF THE HELLENIC VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
SECOND PERIOD
VOLUME 30
No 2

APRIL - JUNE
1979

'Επιταγές και ήμβάσματα αποστέλλονται ήπ' όνόματι κ. Στ. Μάλαρη Κτην. 'Ινστ. Υγιεινής και Τεχνολογίας Τροφίμων, 'Ιερά όδός 75, Τ.Τ. 303 'Αθήνα.

Μια μικρά συγχρονισμένη σφαγειοτεχνική ήγκατάστασις εις τόν νομόν Αττικής

A. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

doi: [10.12681/jhvms.21388](https://doi.org/10.12681/jhvms.21388)

Copyright © 2019, A. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Α. (2019). Μια μικρά συγχρονισμένη σφαγειοτεχνική ήγκατάστασις εις τόν νομόν Αττικής. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 30(2), 129-132. <https://doi.org/10.12681/jhvms.21388>

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ MISCELLANEOUS

ΜΙΑ ΜΙΚΡΑ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΕΝΗ ΣΦΑΓΕΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Υπό
Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ*

Τὴν 14ην Φεβρουαρίου 1979 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 37472 Ἀποφάσεως τοῦ κ. Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ κατόπιν τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἡμῶν, ἐνεκρίθη καὶ ἐτέθη ἐν λειτουργίᾳ τὸ ἐν Μάνδρα - Ἀττικῆς ἰδιωτικὸν Σφαγεῖον τοῦ Σπ. Βασιλείου.

Ἐπειδὴ ὡς γνωστὸν τὰ λειτουργοῦντα σήμερον ἐν τῷ Νομῷ Ἀττικῆς 15 ἐν συνόλῳ σφαγεῖα - στέγαστρα σφαγῆς τυγχάνουν ἀρχέγονα, πρόχειρα καὶ πεπαλαιωμένα καὶ δὲν ἀνταποκρίνονται στοιχειωδῶς πρὸς τοὺς δρους ὑγιεινῆς πλην τὰ τῶν Μεγάρων τῶν ὁποίων αἱ ἐργασίαι τοποθετήσεως τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ ἐπὶ μακροῦ χρόνου συνεχίζονται καὶ δὲν λειτουργοῦν εἰσέτι καὶ τοῦ νέου στεγάστρου σφαγῆς Κερατέας τοῦ ὁποίου ἡ ἀνέγερσις διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπιγούσων ἀναγκῶν ἐπραγματοποιήθη «ἐπὶ τροχάδην», τὸ ἰδιωτικὸν Σφαγεῖον Μάνδρας δύναται νὰ θεωρηθῆ ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἐξυγιάνσεως τοῦ σοβαρωτάτου προβλήματος τῶν Σφαγείων ἐν τῇ περιοχῇ Ἀττικῆς δεδομένου ὅτι ἐν αὐτῇ εὐρίσκεται τὸ μεγαλύτερον ἀστικὸν καταναλωτικὸν εἰς κρέας κέντρον τῆς χώρας.

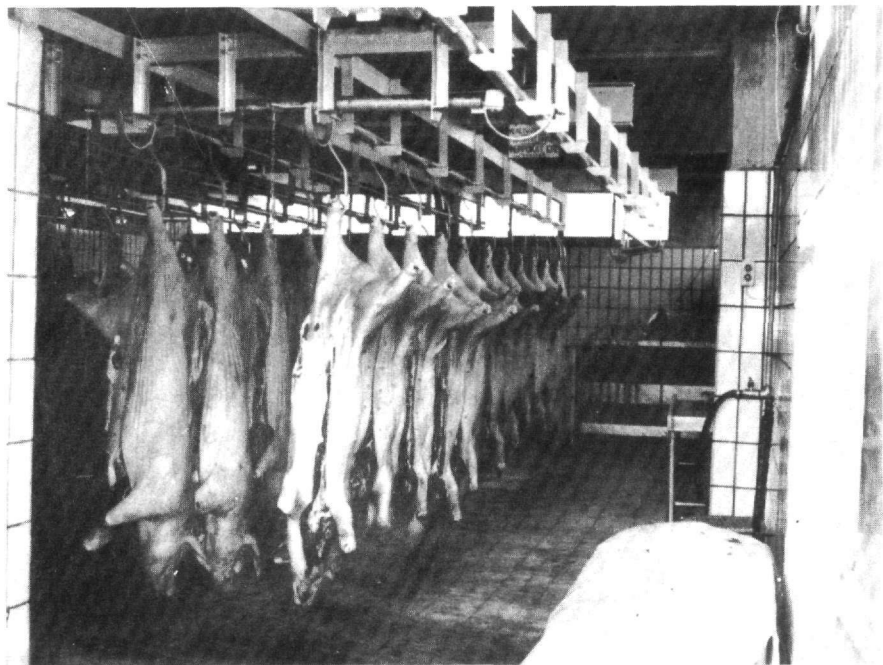
Τὸ ἰδιωτικὸν ἐν λόγῳ Σφαγεῖον ἀνήκει εἰς τὴν χοιροτροφικὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Σπ. Βασιλείου, ἡ ὁποία λειτουργεῖ συμφώνως πρὸς τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις τῆς χοιροτροφίας καὶ τυγχάνει τῆς τάξεως τῶν 300 χοιρομητέρων καὶ 4.750 περίπου παραγομένων χοιριδίων (παχυνομένων χοίρων) ἐτησίως.

Αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ κυρίως κτιρίου τῶν Σφαγείων, πλην τοῦ ψυκτικοῦ ἀποθηκευτικοῦ χώρου, καταλαμβάνουν συνολικὴν ἔκτασιν 125 τ.μ. καὶ εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς ἰδιοκτητοῦ, ἰκανῆς καὶ καταλλήλου ἄλλωστε ἑκτάσεως ἐξ 26 στρεμμάτων ἐν Μάνδρα-Ἀττικῆς, ἐνθα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1972 λειτουργεῖ ἐπιτυχῶς, ἄνευ διακοπῆς καὶ βασιζομένη ἐπὶ ἐπιστημονικῶς παραδεκτῶν προτύπων, ἡ ἐν λόγῳ χοιροτροφικὴ μονάς.

Τὸ ἰδρυθὲν Σφαγεῖον τοῦ ὁποίου αἱ ἐργασίαι ἀνεγέρσεως διήρκεσαν ἐν ἔτος, ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις περὶ ὑγιεινῆς καὶ τεχνολογίας τοῦ κρέατος καὶ πληροῖ ὡς ἐκ τούτου ἀπάσας τὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς καταναλώσεως.

* Ἐπιθεωρητῆς Κτηνιατρικῆς

Διαθέτει μίαν εὐρύχωρον καὶ ἱκανῶν διαστάσεων αἴθουσαν μὲ θαυμάσιον φυσικὸν καὶ τεχνητὸν φωτισμὸν ἔνθα διενεργῶνται αἱ ἐργασίαι τῆς ἀναισθητοποιήσεως, ἀφαιμάξεως, ζεματίσματος, ἀποτριχώσεως, ἐκσπλαγχνισμού, διχοτομήσεως, προπαρασκευῆς, πλύσεως τῶν σφαγίων, ὑγειονομικοῦ κτηνιατρικοῦ ἐλέγχου τῶν σφαγίων, ζυγίσεως κλπ.

Ἐπίσης διαθέτει γραφεῖον Κτηνιάτρου εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται καὶ τὸ τρινοσκοπίον, θάλαμον ἱματιοθηκῶν προσωπικοῦ καὶ χώρους νιπτήρων, λουτήρων καὶ WC.

Ἄπαντες οἱ ἀνωτέρω χῶροι τυγχάνουν πολυτελῶς κατασκευασμένοι καθότι διὰ τὴν κάλυψιν τῶν τοίχων ἐχρησιμοποίηθησαν φαβεντιανοειδῆ ὀξύμαχα καὶ πυρίμαχα πλακίδια διὰ δὲ τὰς ἐπιστρώσεις τοῦ δαπέδου, εἰδικὰ (γερμανικῆς προελεύσεως) πλακίδια ἀντιολισθητικά, ἀδιάβροχα, συμφώνως ἄλλωστε μὲ τὰς νεωτέρας προδιαγραφὰς τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ ἐξελίξεως τῆς τεχνικῆς.

Ἀπὸ ἀπόψεως μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τὸ ἐν λόγω Σφαγεῖον εἶναι ἐξοπλισμένον δι' ὄλων τῶν ἀπαραιτήτων καὶ ἀναγκαιούτων μηχανημάτων καὶ συσκευῶν ἐξυπηρετούντων ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὴν σφαγὴν χοίρων τοῦ χοιροτροφείου.

Ὅτω καὶ συγκεκριμένως διαθέτει ἐναέριον σωληνωτὴν σιδηροτροχιάν ἥτις διέρχεται ὄλα τὰ σημεῖα τῶν ἀνωτέρω περιγραφομένων χώρων ἐργασιῶν παρασκευῆς τῶν σφαγίων, διαπερᾶ τὸν ψυκτικὸν ἀποθηκευτικὸν χῶρον, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ συνέχεια τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ κυρίως Σφαγείου καὶ διακλαδίζεται ἐντὸς αὐτοῦ διὰ τὴν ὀρθὴν καὶ ἄνετον πρόψυξιν 80 σφα-

γίων χοίρων.

Δὲν παραλείπομεν νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι τὰ τοιχώματα τοῦ ψυκτικοῦ ἀποθηκευτικοῦ χώρου συνίσταται ἐκ τσιμεντοκονιάματος ἐπὶ τῶν δύο ὄψεων προσκεκολλημένων ἐπὶ ἐνὸς σκελετοῦ ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσηρμώσθησαν τὰ χρησιμοποιούμενα ἄλλωστε παρ' ἡμῖν εὐρέως μονωτικά ὑλικά πολυστερίνης καὶ τὰ ὁποῖα ἔχουν κακὴν θερμικὴν ἀγωγιμότητα, διὰ τὴν προφύλαξιν κατὰ τῆς ὑγρασίας.

Διὰ τὰς ἐν αὐτῷ λοιπὰς ἐργασίας τὸ Σφαγεῖον διαθέτει εἰδικὴν συσκευὴν ἀκινητοποιήσεως τῶν χοίρων, ἠλεκτρικὴ συσκευὴ ἀναισθητοποιήσεως, ἠλεκτρικὴ συσκευὴ ἀνυψώσεως τοῦ ζώου εἰς σιδηροτροχίαν, λέβητα ζεματίσματος καὶ ἀποτριχώσεως τῶν χοίρων, συσκευὴν καψαλίσματος λειτουργούσης διὰ φλογὸς ὑγραερίου, ἠλεκτρικὸν πριόνιον διχοτομήσεως τῶν σφαγίων, ζυγὸς αὐτόματος, τράπεζαι διάφοροι, σκευὴ, χειροκίνητα ἀμάξια μεταφορᾶς καὶ λοιπὰ ἐργαλεῖα, ἐκδορᾶς, ἐκσπλαγχνισμοῦ καὶ προετοιμασίας τῶν χοίρων.

Ἐπίσης ἀναφέρωμεν ὅτι ἐντὸς τῆς αἰθούσης σφαγῆς ὑφίστανται εἰδικαὶ συσκευαὶ προστασίας ἐναντίον τῶν ἐντόμων.

Τὰ προαῦλια τῶν Σφαγείων τυγχάνουν ἰκανῶν διαστάσεων, ὁ δὲ χῶρος ἀναμονῆς τῶν πρὸς σφαγὴν χοίρων εἶναι ἐπαρκῆς καὶ δύναται εὐχερῶς νὰ ἀπολυμανθῇ καὶ νὰ ἐκκαθαρισθῇ ὡς ἐπίσης καὶ ὁ εἰδικὸς διάδρομος ὅστις ὀδηγεῖ τὰ ζῶα εἰς τὸν χῶρον τῆς θανατώσεώς των.

Διὰ τὸν καθαρισμὸν καὶ πλύσιν τῶν δαπέδων, τοίχων καὶ λοιπῶν χώρων τοῦ Σφαγείου, ὡς καὶ τῶν διαφόρων ἐργαλείων, δοχείων τραπεζῶν, χειραμαξῶν κλπ. ὑφίστανται εἰδικαὶ συσκευαὶ ἐκτοξεύσεως ὕδατος ὑπὸ πίεσιν, τὸ δὲ χρησιμοποιούμενον ὕδωρ τυγχάνει πόσιμον καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴν ὑδρευσιν τῆς πόλεως Μάνδρας.

Τὸ σύστημα τῆς ἀποχετεύσεως τῶν ὑγρῶν λυμάτων τὸ ὁποῖον ἄλλωστε εἶναι ἐν ἐκ τῶν κεφαλιωδῶν θεμάτων προστασίας τῆς Δημοσίας Ὑγείας, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Σφαγείου τούτου εἶναι πλήρες καὶ ἀνταποκρίνεται λίαν ἱκανοποιητικῶς εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑγιεινῆς. Διαθέτει εἰδικὸν σηπτικὸν φρεάτιον ἔνθα τὰ λύματα θὰ παραμένουν ἐντὸς αὐτοῦ 2 ἑβδομάδες καὶ μετέπειτα θὰ διοχετεύωνται εἰς ἀπορροφητικὸν βόθρον.

Τὰ στερεὰ λύματα, κατασχόμενα σπλάχνα, σφάγια καὶ λοιπὰ ἀπορριπτόμενα ὑπολείμματα δύναται νὰ μεταφέρονται δι' εἰδικῶν χειραμαξῶν εἰς τὸν ἐγγὺς θάλαμον ἀποτεφρώσεως συνολικῆς χωριτικότητος 3.000 Kg στερεῶν λυμάτων ἔνθα καὶ θὰ ἀποτεφρῶνται. Ὁ εἰδικὸς ἀποτεφρωτικὸς θάλαμος οὗτος θερμαίνεται διὰ πετρελαίου, ἡ δὲ παραγομένη τέφρα προβλέπεται νὰ διασκορπίζεται εἰς ἀγροτεμάχια τῆς ἐν λόγῳ χοιροτροφικῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἡ ἐν Ἑλλάδι παραγωγή βοείου κρέατος λόγῳ τῶν γνωστῶν ὑφισταμένων ἀνασταλτικῶν παραγόντων δὲν καλύπτει τὴν ἀντίστοιχον ζήτησιν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ὁποίας πραγματοποιῶνται σημαντικαὶ εἰσαγωγαί, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διαρροὴν πολυτίμου συναλλάγματος διὰ τὴν χώραν μας. Ἡ αὐξησις ὁμῶς τῆς παραγωγῆς τοῦ χοιρείου κρέατος εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ ταχέως καὶ νὰ συμβάλῃ κατὰ συνέπειαν οὐσιωδῶς εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἑλλείμματος καὶ τὴν μείωσιν τῶν εἰσαγωγῶν.

Πρὸς τοῦτοις αἱ ἐν λειτουργία καὶ αἱ ἰδρυόμεναι συμφώνως πρὸς τὴν προηγμένην τεχνολογίαν καὶ συγχρόνους μεθόδους μεγάλαι χοιροτροφικαὶ μονάδες δέον νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν πλήρη κύκλον παραγωγῆς-ἀξιοποιήσεως-καταναλώσεως τοῦ κρέατος.

Ἡ μικρὰ συγχρονισμένη Σφαγιοτεχνικὴ ἐγκατάστασις τῆς χοιροτροφικῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ Σπ. Βασιλείου ἐν Μάνδρα - Ἀττικῆς, ὡς ἐν ὀλίγοις ἀνωτέρω περιγράψαμεν, δύναται ἀνεπιφυλάκτως νὰ ἐνταχθῆ εἰς τὰς δημιουργουμένας μὲ τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις περὶ Σφαγείων μονάδας, καθότι ἐν αὐτῇ ἐξασφαλιζόνται εὐνοϊκαὶ ὑγιειναὶ καὶ ἄριστοι συνθήκαι παρασκευῆς χοιρίου κρέατος.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΕΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟ

Ἰπὸ

Κ. ΤΣΑΜΗ*

Ἡ Τεχνητὴ Σπερματέγχυση στὴ χώρα μας χρησιμοποιεῖται δυστυχῶς μόνο στο 56% τῶν ἀγελάδων γιὰ διάφορους λόγους. Τὸ γεγονός αὐτὸ τοποθετεῖ τὴ χώρα μας σὲ κατώτερη μοῖρα σὲ σύγκριση μὲ τὶς ἄλλες προοδευμένες ζωοτεχνικὰ χώρες. Ἐπομένως εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἀναζήτησις ὅλων ἐκείνων τῶν παραγόντων ποὺ περιορίζουν τὴν ἐπιτυχία τῆς Τ.Σ. γιὰ μιὰ καλλίτερη ἐφαρμογὴ τῆς.

Στὸ σημεῖωμά μας αὐτὸ θὰ περιοριστοῦμε μόνο στὴ σημασία τοῦ χρόνου, ποὺ πρέπει νὰ γίνεται ἡ Τ.Σ. μετὰ τὴ γέννα. Γιατὶ εἶναι γνωστὴ ἡ οἰκονομικὴ σημασία τῆς μεγάλης ἢ μικρῆς χρονικῆς περιόδου, ποὺ μεσολαβεῖ μετὰ τῆς γέννας καὶ τῆς πρώτης Τ.Σ. στὴν ἔκβαση τῆς γονιμότητος τῆς ἀγελάδας. Ἡ περίοδος αὐτὴ τῆς ἀνάπαυσης τοῦ γεννητικοῦ σωλήνα τῆς ἀγελάδας λέγεται «Service Period». Ἡ ἐπιτυχία ὑψηλοῦ ποσοστοῦ γονιμότητος τῶν ἀγελάδων κατὰ τὴν περίοδο αὐτὴ ἀπαιτεῖ ἀρχικὰ διάθεση σπέρματος ἀνεγνωρισμένης γονιμοποιητικῆς ἀξίας καὶ ζωντανὸ ὠάριο, στὸν τόπο τῆς γονιμοποίησης τὴν κατάλληλη στιγμή, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κατάλληλο χρόνο τῆς Τ.Σ. Ἐπίσης ἀπαιτεῖ περιβάλλον μῆτρας ἐνδεδειγμένο, ὥστε νὰ γίνεται πιὸ εὐκόλα ἢ κατασκήνωσις τοῦ γονιμοποιηθέντος ὠαρίου καὶ ἡ φυσικὴ ἀνάπτυξή του κατὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς ἐγκυμοσύνης. Ἡ ἐγκαιρὴ ἐφαρμογὴ τῆς Τ.Σ., ἔχει μιὰ ἰδιαίτερη σημασία γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς Τ.Σ. Γιὰ τὴν πραγμάτωσίν της μεγάλο ρόλο παίζουν ὁ ἐκτροφέας καὶ ὁ τεχνικός. Ὁ ἐκτροφέας μὲ μιὰ συστηματικὴ ὀργάνωσις τῆς ἐκτροφῆς μπορεῖ εὐκόλα νὰ παρακολουθεῖ τὴν ἀναπαραγωγικὴ καριέρα καθὲ ἀγελάδας καὶ νὰ ἀνακαλύπτει τὸ στάδιο τοῦ ὄργανοῦ.

* Κέντρο Τεχν. Σπερ/σεως καὶ Νοσημ. Ἀναπαρ/γῆς Ἀθηνῶν.